

ความเป็นมาของปัญหา

เนื่องจากญี่ปุ่นจัยโคลังเกตว่า คำในภาษาไทยบางคำ สามารถทำหน้าที่ได้มากกว่าหนึ่งอย่าง โดยที่ความหมายยังคงเกี่ยวข้องกันอยู่ ถึงแม้จะทำหน้าที่ทางกัน

ตัวอย่าง คำว่า ໃช เมื่อทำหน้าที่ 2 อย่าง

ก. ໃช แทค แล้ว

ข. แม่ ໃช แล้ว

ในตัวอย่าง ก. คำว่า ໃช ทำหน้าที่เป็นคำนาม

ในตัวอย่าง ข. คำว่า ໃช ทำหน้าที่เป็นคำกริยากรรม

คำว่า ໃช ในตัวอย่างช้างนนี้ เมื่อทำหน้าที่ทางกัน ความหมายประจำคำ¹ ก็ไม่ได้แค่ทางกันโดยเด็ดขาด แต่เกี่ยวข้องกันอยู่ คือคำว่า ໃช ในตัวอย่าง ก. หมายถึง "ฟ่องสัตว์" ส่วนคำว่า ໃช ในตัวอย่าง ข. หมายถึงอาการ "ตกฟ่อง" ซึ่งอาจจะด่าวา ให้คำว่า ความหมายในสองกรณีนี้เกี่ยวข้องกัน คือเมื่อสัตว์ตกอยู่ใน "ฟ่องสัตว์" ออกมานะ

ญี่ปุ่นจึงใช้จะศึกษาว่า คำที่ทำหน้าที่โคลนอย่าง หรือที่เรียกว่า คำหลายหน้าที่² สามารถทำหน้าที่อะไรได้บ้างในประโยชน์ และจะแบ่งคำเหล่านี้ออกเป็นประเภททั่ว ๆ ตามจำนวนหน้าที่

¹ คุณคำอธิบายเรื่อง ความหมายประจำคำ ในบทที่ 4 ตอนที่ 1

² คุณจำกัดความของ คำหลายหน้าที่ ในบทที่ 3 ตอนที่ 1

อีกประการหนึ่ง ผู้วิจัยได้สังเกตว่า คำhalbunia ที่ซึ่งจัดอยู่ในหมวดเดียวกัน¹ อาจจะมีลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมายแตกต่างกันเป็นคุณลักษณะเดียวกัน ดังนี้

1. คำhalbunia ที่ ในหมวดคำกริยาอกรรรม-กริยาสกกรรม ประเภทที่มีความหมายทางโครงสร้าง² ในส่วนที่สัมพันธ์กับคำในคำແเนงประชาน³ เมื่อนอกนี้ คือคำที่ปรากฏในคำແเนงประชาน เป็นอย่างแสดงอาการทั้ง 2 หน้าที่

ตัวอย่าง คำว่า ໂກຮັ ในหมวดคำกริยาอกรรມ-กริยาสกกรรม

ก. พอ ໂກຮັ แล้ว

ข. พอ กำลัง ໂກຮັ ลูก

ในตัวอย่าง ก. คำว่า ໂກຮັ เป็นคำกริยาอกรรມ

ในตัวอย่าง ข. คำว่า ໂກຮັ เป็นคำกริยาสกกรรม

¹ คำhalbunia ที่ ซึ่งจัดอยู่ในหมวดเดียวกัน หมายความว่า คำhalbunia ที่ซึ่งทำหน้าที่อย่างเดียวกัน และจัดไว้ในหมวดเดียวกันตามหน้าที่ เช่น

คำว่า ໂກຮັ ซึ่งทำหน้าที่เป็นคำกริยาอกรรມ และกริยาลักษณะ

ก. พอ ໂກຮັ แล้ว (ปรากฏในคำແเนงคำกริยาอกรรມ)

ข. พอ ໂກຮັ ลูก แล้ว (ปรากฏในคำແเนงคำกริยาสกกรรม)

และคำว่า ກວາດ ซึ่งทำหน้าที่เป็นคำกริยาอกรรມและกริยาสกกรรม

ก. บาน ກວາດ แล้ว (ปรากฏในคำແเนงคำกริยาอกรรມ)

ข. คุนใช้ ກວາດ บาน แล้ว (ปรากฏในคำແเนงคำกริยาสกกรรม)

คำว่า ໂກຮັ และ ກວາດ ถือว่าทำหน้าที่อย่างเดียวกัน จึงจัดอยู่ในหมวดคำกริยาอกรรມ-กริยาสกกรรม ด้วยกัน.

² คูคำอธิบายเรื่อง ความหมายทางโครงสร้าง ในบทที่ 4 ตอนที่ 1

³ คูคำอธิบายเรื่อง หน่วยประชาน ในบทที่ 2

ตัวอย่าง ก. มีความหมายทางโครงสร้างว่า ประธาน (คือ พอ) แสดงอาการอย่างหนึ่ง (คือ โกรธ) และตัวอย่าง ข. มีความหมายว่า ประธาน (คือ พอ) แสดงอาการอย่างหนึ่ง (คือ โกรธ) ต่อกรรมทรอง (คือ ลูก) จึงอาจจะกล่าวได้ว่า ประธาน (คือ พอ) แสดงอาการ (โกรธ) ทั้ง 2 หน้าที่

2. คำหลายหน้าที่ ในหมวดคำกริยาอกรรม-กริยาสกกรรม อีกประเภทหนึ่ง มีความหมายทางโครงสร้างในส่วนที่สัมพันธ์กับคำในคำแห่งประธานต่างกัน คือคำในคำแห่งประธานของประโยชน์หนึ่ง แสดงเน้นถึงที่ต้องการจะกล่าวถึงว่า ได้รับการแสดงอาการอย่างหนึ่ง (โดยไม่มีผู้แสดงอาการนั้นๆ ให้) ส่วนคำในคำแห่งประธานของอีกประโยชน์หนึ่ง เป็นผู้แสดงอาการนั้น

ตัวอย่าง คำว่า กวาด ในหมวดคำกริยาอกรرم-กริยาสกกรรม

- ก. บาน กวาด แล้ว
- ข. คนใช้ กวาด บาน แล้ว

ในตัวอย่าง ก. คำว่า กวาด เป็นคำกริยาอกรرم

ในตัวอย่าง ข. คำว่า กวาด เป็นคำกริยาสกกรรม

ตัวอย่าง ก. มีความหมายของโครงสร้าง แสดงเน้นถึงสิ่งหนึ่งที่ต้องการจะกล่าวถึง (คือ บ้าน) ว่าได้รับการแสดงอาการอย่างหนึ่ง (คือ กวาด) โดยไม่กล่าวถึงผู้ที่แสดงอาการนั้น ส่วนตัวอย่าง ข. มีความหมายว่า ประธาน (คือคนใช้) แสดงอาการอย่างหนึ่ง (คือ กวาด) ต่อกรรมทรอง (คือ บ้าน)

ผู้วิจัยจึงได้จะศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมายของคำหลายหน้าที่ เมื่อทำหน้าที่ต่างกัน และจะแบ่งคำหลายหน้าที่ออก เป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมาย.

ขอความของปัญหา

ขอความของปัญหาที่จะวิจัยคือ "คำถ้อยหน้าที่ในภาษาไทย"

ความนุ่งหมายในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาว่าคำที่ทำหน้าที่ให้ถ้อยอย่าง สามารถทำหน้าที่อะไรในประโยค ไกด์ เช่น นางคำสามารถทำหน้าที่ได้ 3 อย่าง คือ ทำหน้าที่เป็นคำนาม คำกริยา-อาการ และคำกริยาลักษณ์ เป็นต้น และเพื่อจะแบ่งคำเหล่านี้ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามจำนวนหน้าที่

2. เพื่อศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมายของคำถ้อยหน้าที่ เมื่อทำหน้าที่ทางกัน และเพื่อจะแบ่งคำถ้อยหน้าที่ออก เป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะความสัมพันธ์ทางความหมาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะคำถ้อยหน้าที่ ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางความหมาย เมื่อทำหน้าที่ทางกัน

2. ภาษาที่นำมาใช้ในการวิจัย เป็นคำพูดสามัญที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ระหว่างบุคคลสามัญในครหาวงกรุงเทพ-ชนบุรี ซึ่งถือเป็นภาษาราชการ ไม่กลุ่มไปถึงภาษาถิ่นภาษาที่ใช้ในวรรณคดีและราชศัพท์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. สำรวจหนังสือ วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยทาง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

2. รวบรวมข้อมูล ซึ่งได้จากภาษาพูดในชีวิตประจำวัน ระหว่างตัวผู้เขียน วิทยานิพนธ์กับบุตร นอกจากนี้ยังได้ขอ้อมูลจากพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน จากวิทยานิพนธ์ และจากงานวิจัยทาง ๆ

3. น้ำข้อมูลมาวิเคราะห์
4. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยนี้

การวิจัยนี้จะทำให้ทราบ

1. คำนถายหน้าที่ในภาษาไทย สามารถทำหน้าที่อะไรได้บ้างในประโยชน์ และแบ่งออกได้เป็นกี่ประเภท
2. คำคำเดียวกัน เมื่อทำหน้าที่ต่างกัน จะมีความหมายเกี่ยวข้องกันอย่างไรบ้าง

การวิจัยอนหนี่ เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้

พระยาอุปถิทศิลปสาร ได้ถ้าถึงคำอนนิคติฯ ไว้ในหนังสือ หลักภาษาไทย ตอน "เจวิภาค" ว่า คำนาม เป็นคำของชื่อคน สกุล สิ่งของ คำลักษณะ คำคำนามที่ไม่ออกลักษณะของสนาณนามอีกทั้ง อาการกริยา ได้แก่กริยาที่มีใจความครบบริูณ์ ในตอนนี้ กรรม คำอยู่กระทำรับข้างท้าย อาการกริยา ได้แก่กริยาที่มีใจความไม่ครบบริูณ์ในตัว ทองมีคำที่เป็นกรรมมารับข้างท้ายอีก กริยานุเคราะห์ คำกริยาที่ช่วยกริยาอื่นให้ใจความกรรม คำวิเศษ คำคำทำพากที่ใช้ประกอบคำอื่นให้มีเนื้อความแพลกอกออกไป ซึ่งมีทั้งประกอบนาม สรรพนาม กริยา และวิเศษด้วยกันเอง คำวิเศษนี้ในภาษาอังกฤษมี 2 รูป คือ รูปที่ใช้ประกอบนาม เรียกว่า คุณศัพท์ และรูปที่ใช้ประกอบกริยา คุณศัพท์ และประกอบวิเศษด้วยกัน อีกชั้นหนึ่ง เรียกว่า กริยาวิเศษ แท้ในภาษาไทยมีรูปอ้างบ้าง เดียวกันหั้งหมด จึงเรียกว่า "วิเศษ" หัวไป คำบพบท คือคำที่ใช้นำหน้าคำนาม สรรพนาม หรือกริยานางพากที่เรียกว่า กริยาส่วนมาลา เพื่อบอกคำแห่งของคำนาม สรรพนาม หรือกริยานางหนันนัว มีหนาที่เป็นอย่างไร คำสันฐาน คำคำที่ใช้同胞เชื่อมถ้อยคำให้ติดต่อเป็นเรื่องเดียวกัน¹

¹ พระยาอุปถิทศิลปสาร, หลักภาษาไทย ตอน "เจวิภาค" (พระนคร : ไทยวัฒนา พันธุ์, 2511) หนา 70 - 109.

พระยาอุปถิทศลปสาร ได้กล่าวถึงคำกริยาบางคำที่ใช้เป็นไห้ทั้งคำกริยาและสกปรกกริยา วา

គំរិយាយកាំបែនឲ្យកំណត់ការការិយាល័សការការិយាកម្ម នៅ ព័ត៌មាន
នៃភាពការបើក កាំ 'បើក' និងឯធម៌ការុចំ ហ្មាយការាមាតា ឬនូវការ
ដែលត្រូវបានបើក គឺជាប្រព័ន្ធដែលត្រូវបានបើក ការបើកនេះគឺជាប្រព័ន្ធ
ដែលត្រូវបានបើក គឺជាប្រព័ន្ធដែលត្រូវបានបើក ការបើកនេះគឺជាប្រព័ន្ធ
ដែលត្រូវបានបើក គឺជាប្រព័ន្ធដែលត្រូវបានបើក ការបើកនេះគឺជាប្រព័ន្ធ

พระยาอุปกิรศิลปสาร ไชยคำกริยานุเคราะห์ ชั่งแบ่งออกเป็น 2 พาก

- (1) พวກที่เป็นกริยานุเคราะห์อย่างเดียว เช่น "คง ฟัง จะ กำลัง จะ"
เป็นคน

(2) พวกริยาอื่นที่นำໃใช้เป็นกริยานุเคราะห์ ทั้งในตัวอย่างที่ไปนี้
คำว่า ทอง เช่น ของนี้ ทอง ตามนั้น (ใช้เป็นกริยาอื่น)
เชา ทอง นอน (ใช้เป็นกริยานุเคราะห์)
คำว่า ໄດ เช่น เชา ໄດ ลาภมาก (ใช้เป็นกริยาอื่น)
เชา ໄດ ไป แล้ว (ใช้เป็นกริยานุเคราะห์)

ดร. อุดม วโรกมลสิกขิดิศ ได้กล่าวถึงคำกริยาประเภทหนึ่งไว้ในวิทยานิพนธ์
คุณภูมิบุษพิท เรื่อง "Thai Syntax: An Outline" ว่า คำกริยาประเภทนี้เรียกว่า
Ambivalent Verbs คือคำกริยาที่ทำหน้าที่เป็นคำสก茸มกริยา เมื่อผู้แสดงอาการเป็น

๑ เรื่อง เดียว กัน, หน้า 84.

² พระยาอุปกิลศิลปสาร, เรื่องเกิม, หน้า 85 - 86.

ล้วนที่มีสิ่วๆ ก็อ คนหรือสัตว์ และจะทำหน้าที่เป็นคำกรณกริยา เมื่อสิ่งที่แสดงอาการ เป็นสิ่งของ เช่น คำว่า หัก ในทวยอย่าง

เข้า หัก ไม้ บรรทัด (ทำหน้าที่เป็นคำสกรณกริยา)

ไม้บรรทัด หัก (ทำหน้าที่เป็นคำกรณกริยา)¹

ในหนังสือเรื่อง ภาษาศาสตร์เบื้องตน บทเกี่ยวกับ "ภาษาสมัยพันธุ์ของไทย" ดร. อุดม วโรฒ์สิกขิดิศ ได้กล่าวว่า คำกรณกรณ คือกริยาที่มีกรรมตามมาในโครงรูปเดิม เช่น คำว่า หัก ซึ่งถือว่าเป็นคำสกรณกริยาได้ชนิดเดียว จะเป็นคำกรณกริยา หรือวิเศษกริยาไม่ได้ นอกจากจะเป็นคำที่มีเสียงพอง แต่ความหมายทางกันเท่านั้น ฉะนั้น ประโยคาว่า "ไม้บรรทัดหัก" จึงถือว่า คำ หัก เป็นสกรณกริยา ในโครงรูปเดิม และความชบวนการปฏิรรค เอกกรณ์ของประโยค คือคำ 'ไม้บรรทัด' ขึ้นมาเป็นประชาน แล้วลดประชานเดิม (เข้า) ลง จึงมีแบบใหม่อนคำกรณกริยา ในโครงรูปผิวว่า "ไม้บรรทัด หัก"²

ดร. บรรจบ พันธุเมชา ได้กล่าวถึงลักษณะคำภาษาไทย และการเรียงลำดับคำ ในประโยคไว้ในหนังสือ เรื่อง ลักษณะภาษาไทย ว่า ภาษาไทยเป็นคำโดย ซึ่งคำแต่ละคำไม่มีการเปลี่ยนรูปสัพพ์ เพื่อแสดงหน้าที่ของคำและความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค คำหนึ่งอาจจะมีความหมายหลายอย่าง หรืออาจจะทำหน้าที่ให้หมายอย่าง จะทราบหน้าที่

¹ Udom Warotamasikkadit, "Thai Syntax: An Outline" (Unpublished Ph.D. dissertation, University of Texas, 1963), pp. 7-8.

² อุดม วโรฒ์สิกขิดิศ, ภาษาศาสตร์เบื้องตน (พระนคร : หน่วยศึกษาฯ เศก กรมการพื้นที่ศึกษา, 2513) หนา 171 - 172.

และความหมายของคำได้ก่อองคูตำแห่งที่เรียงอยู่ในประโยค ถ้าเรียงผิดตำแหน่ง ความหมายจะเปลี่ยนไป¹

ดร. บรรจบ พันธุเมษา ได้กล่าวไว้ในบท "การจำแนกคำ" ว่า
ในภาษาไทย คำคำเดียวยังอาจทำหน้าที่ให้หลายอย่าง เช่น เป็นนาม ลักษณะ
และคุณลักษณะ ออย่าง "คำ" เป็นคุณลักษณะได้ เป็นกริยาได้ เป็นนามเรียกชื่อ²
คนได้ และจะกำหนดครุ่นคิดว่า "คำ" เป็นคำชนิดใด ทำหน้าที่อะไร ก็คุณลักษณะ
คำแห่งนั้นในประโยค ด้วยหนากริยา เช่น คำมา คำ เป็นนามที่กริยา
"มา" ถ้ามาหลังคำนาม เช่น เสือคำ คำ เป็นคุณลักษณะของเสือ ถ้ามา
หลังผู้ทำและมีกรรมตามมา เช่น คนคำมา คำ เป็นกริยา...³

ดร. บรรจบ พันธุเมษา ได้กล่าวถึงคำกริยาบางคำไว้ว่า
คำบางคำ เมื่อ拿来จะเป็นกริยาเกิดเองได้ ออย่าง ตนไม่โคน บ้านพัง
ເກົ້າຫັກ ແຕ່ທີ່ຈະຮັງຄອງນີ້ຜິດພື້ນື່ງທ່າ ພາກໃນໃຫຍນີ້ຄອງເປັນສິ່ງໄດ້ສິ່ງນີ່
เช่น ລົມພາຍຫຳໃຫ້ສັງຄັງລາວ ໂຄນ ພັນ ຫັກ คำທັງຄັງລາວນີ້ຈຶ່ງກລາຍເປັນกริยา-
ອກຮຽນທີ່ໃຫ້ຄອງນີ້ກຣມມາຮັບ ທີ່ແຫ່ເປັນຄ່າກົດກົດຈາກຮຽນວາຈັກ ມີຄວາມວ່າ ຕົ້ນໄນ້
ຖຸໂຄນ ບ້ານຄູກທຳພັງ ເກົ້າຄູກທຳຫັກ ອ້ອມໃກ້ຕົ້ນຄື້ອນເປັນກົດກົດຈາກຮຽນວ່າ (ລມ)
ທຳພັນໄມ້ໂຄນ (ລມ) ທຳບ້ານພັງ (ຄນ) ທຳເກົ້າຫັກ...³

ดร. วิจินทน พាយุงพงศ์ ได้กล่าวไว้ในบทความ เรื่อง "หมวดคำในภาษาไทย"
ถึงวิธีการแบ่งคำพุกในภาษาไทยออกเป็นชนิด หรือหมวดคำต่าง ๆ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่

¹ บรรจบ พันธุเมษา, ลักษณะภาษาไทย (พะນຄຣ : ໂຮງພິມພົງສະກາ, 2514)
หน้า 140.

² เรื่อง เกี่ยวกัน, หน้า 143.

³ บรรจบ พันธุเมษา, เรื่อง เຄມ, หน้า 174.

ของคำในประโยชน์เป็นหลัก และเปรียบเทียบกับคำราไวยากรณ์เก่า ๆ ไว้ดังนี้

ในคำราไวยากรณ์หงของตะวันตกและของไทยที่ใช้ ๆ กันมา มักจะกล่าวถึงชนิดทาง ๆ ของคำพูด เช่น คำนาม คำกริยา คำบุพพท เป็นตน และแต่ละชนิดมีแบ่งขอย ๆ ลงไปอีก การแบ่งคำออกเป็นชนิดทาง ๆ เหล่านั้น ส่วนใหญ่ถือเอาความหมายของคำแต่ละชนิดเป็นเกณฑ์ คือถ้าเราต้องการจะทราบว่า เป็นคำชนิดไหน เราต้องดูว่าคำที่เราต้องการทราบนั้นหมายถึงอะไร เช่น ถ้าหากเป็นคำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ ก็เป็นคำนาม ถ้าหากเป็นคำที่แสดงอาการก็เป็นคำกริยา เป็นตน เป็นการกำหนดคำและให้คำจำกัดความหมายของคำแต่ละชนิด โดยอาศัยความหมายของคำเหล่านั้นเป็นเกณฑ์ การกำหนดคำและให้คำจำกัดความหมายของคำแต่ละชนิดโดยวิธีนี้ นักภาษาศาสตร์สมัยนี้เห็นว่าบังลักษณ์ยังมาก เพราะความรู้เรื่องความหมาย (ของคำหรือประโยชน์คำ) เท่าที่เรามีอยู่เวลานี้ยังไม่ได้ ก็ยังไม่สามารถจะกำหนดความหมายของคำให้แนนอนตายตัวลงได้ ทั้งนี้เนื่องจากความหมาย (ของคำหรือของประโยชน์) เกี่ยวเนื่องกับประสบการณ์ และความคิดของผู้พูดและบุฟฟ์ ประสบการณ์ของคนเราเป็นเรื่องที่สับสนซ้อน ยากที่จะศึกษาให้ถูกต้องโดยang ละเอียดได้ ความคิดของคนก็เป็นสิ่งที่เราเข้าไม่ถึง จะศึกษาโดยตรงยังไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงเป็นภารายที่เราจะใช้ความหมายเป็นหลักในการแบ่งคำพูดในภาษา และให้ผู้อ่านทำรากันบัญญัชีนทำรำได้เข้าใจตรงกัน และให้คำจำกัดความนั้น ๆ แนนอนตายตัวลงได้ ตัวอย่าง เช่น ในภาษาไทยคำว่า เหลือง ในประโยชน์ (ก) เหลืองเป็นสีสันหนึ่ง กับ (ข) เสือคัน หรือเสือแล้ว ในเมื่อคำว่า เหลืองใช้เรียกชื่อสีชนิดหนึ่ง ก็ควรจะเป็นคำนามในตัวอย่าง ก ก็เป็นคำนามได้ แต่ในประโยชน์ ข. ไม่ได้ถือว่าเป็นคำนาม ส่วนคำว่า พาบุ คลน ลุม ชั่งแสดงอาการ ถ้าถือความคำจำกัดความเดิมก็ควรจะเป็นคำกริยา แต่ถือกันว่า เป็นคำนาม ส่วนคำว่า ช้า ในประโยชน์ เช่น ก็เป็นคำกริยาแต่ไม่ได้แสดงอาการ จากตัวอย่างเหล่านี้เราพอจะเห็นแล้วว่า การแบ่งคำพูดโดยอาศัยความหมายนั้น บังลักษณ์อยู่มาก จะกำหนดให้แนนอน

ลงไม่ได้

ความเหตุทั้ง ๆ คั้งกล่าว การแบ่งคำพูดออก เป็นหมวดคำต่าง ๆ ในวิชาภาษาศาสตร์สมัยใหม่ จึงไม่เออความหมายเข้ามาเป็นหลัก แต่จะอาศัยรูปคำในแต่ละภาษา และคำแห่งหน้าที่ของคำในประโยค หรือความลับซึ่งของคำที่เรียงกัน เป็นเกณฑ์¹

ในหนังสือเรื่อง Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai บทเกี่ยวกับ "Word-Classes" ดร. วิจินทน ภาณุพงศ์ ได้พิจารณาแบ่งหมวดคำในภาษาไทย โดยอาศัยกรอบประโยคทดสอบเป็นหลัก โดยจัดคำที่ปรากฏในคำแห่งเดียวกันໄ้ คือใช้แทนที่กันໄ้ รวมเข้าอยู่ในหมวดคำเดียวกัน และได้แบ่งหมวดคำออกเป็น 29 หมวด ตามกัน²

ดร. วิจินทน ภาณุพงศ์ ได้กล่าวถึงคำกริยาที่ปรากฏให้เห็นในคำแห่งคำกริยาอกรรม และในคำแห่งคำกริยาสกกรรม ซึ่งถือว่าเป็นคู่พ้องรูปและเสียง เรียกว่า homophonous verbs ตัวอย่าง คำว่า หิว ในประโยค

ก. เค็ก หิว แล้ว (ปรากฏในทำแห่งคำกริยาอกรรม)

ข. เค็ก หิว นำ แล้ว (ปรากฏในทำแห่งคำกริยาสกกรรม)

คำ หิว ในตัวอย่าง ก. และ ข. ถือว่าเป็นคุณลักษณะพ้องรูปและเสียงกัน³

วิทยานิพนธ์นี้ ได้อาศัยบทที่เกี่ยวกับ Word-Classes จากหนังสือคั้งกล่าวของ ดร. วิจินทน ภาณุพงศ์ เป็นพื้นฐาน แต่ยังถือว่าคำทำเที่ยว ทำหน้าที่โคนกลางอย่าง และมีความหมายเกี่ยวของกัน.

¹ วิจินทน ภาณุพงศ์ "หมวดคำในภาษาไทย" อัชรศาสตร์ (3 มกราคม 2510), หนา 79 - 80.

² Vichin Panupong, Inter-Sentence Relations in Modern Conversational Thai (Bangkok : The Siam Society, 1970), pp. 120-176.

³ Vichin Panupong, เรื่องเดิม, หนา 123 - 124.

เครื่องหมายที่ใช้ในวิทยานิพนธ์

- _____ ใช้ด้วยเส้นใต้คำ หรืออักษรความที่สำคัญ ที่กำลังกล่าวถึงอยู่
- " " ใช้กับอักษรความที่แสดงความหมายประจำคำ
- * ใช้เขียนกับหน้าประโยคที่ไม่ปรากฏในภาษาไทย
- { } ใช้กับกรอบประโยคที่ 2 ครอบ เพื่อแสดงหน้าของหมวดคำ
- () ใช้อธิบายเพิ่มเติมของความหมาย